

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

ŠKOLNÍ ROK 2024/2025

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy	Gymnázium Josefa Jungmanna, Litoměřice, Jezuitská 1(Svojsíkova 1), příspěvková organizace
Jméno a příjmení ředitele	RNDr. Bc. Radka Balounová, Ph.D
Telefon na ředitele	732 651 186
E-mail na ředitele	reditelka@gjj.cz
Jméno a příjmení školního metodika prevence (ŠMP)	Mgr. Andrea Skokanová, Mgr. Jana Poloha
Telefon	724 764 732
E-mail	skokanova.a@gjj.cz , poloha.j@gjj.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce (VP)	RNDr. Bc. Radka Balounová, Ph.D., PaedDr. Bc. Luboš Nergl	
Telefon	604 934 161;	
E-mail	nergl.l@gjj.cz ; reditelka@gjj.cz	
MPP vypracoval(a):	Andrea Skokanová	14. 9. 2024
	Datum	Podpis ředitele/ředitelky školy
Seznámení ředitele/ředitelky školy s MPP	22. 9. 2024	
Seznámení pedagogického sboru školy s MPP Elektronickou formou	25. 9. 2024	

Obsah

A. Zmapování situace ve škole pro stanovení cílů PPŠ (MPP)

B. Cíle vyplývající ze zmapování situace

C. Strategie a metody dosahování cílů, formy realizace PPŠ (MPP)

I. Práce pedagogického sboru a vedení školy

II. Spolupráce školy s rodiči

III. Program preventivních aktivit pro žáky školy

IV. Spolupráce s okolím školy

V. Rámcový časový harmonogram realizace programu

VI. Postup školy při výskytu a zneužívání návykových látek,

VII. Program proti šikanování, krizový plán

VIII. Evidence a způsob vyhodnocení PPŠ (MPP)

IX. Přílohy

Použité zkratky:

PPŠ – preventivní program školy

RCH – rizikové chování

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE PRO STANOVENÍ CÍLŮ PPŠ

1. Popis současného stavu ve škole

Naše škola je otevřená instituce a jako přátelskou a otevřenou ji vnímají žáci i rodiče. Ve škole již několik let funguje školní poradenské pracoviště, jehož cílem je vytvářet bezpečné a spolupracující prostředí. Ve škole pracují výchovní poradci, dvě metodičky prevence a školní psycholožka. Od loňského roku je součástí našeho ŠPP i školní etopedka. Školní psycholožka má pravidelné konzultační hodiny ve čtvrtek a v pátek. Žáci se mohou hlásit prostřednictvím emailu, facebooku či telefonicky. Ostatní členové ŠPP mají konzultační hodiny podle potřeby. Již několik let využíváme portál Nenech to být, který umožňuje anonymním způsobem upozorňovat na rizikové chování, kterému jsou žáci vystaveni či ho zaznamenali. Žákům ohroženým školním neúspěchem poskytujeme individuální konzultace a doučování. Ve škole funguje školní parlament, na němž zvolení žáci (zástupci tříd) hodnotí podněty od spolužáků a vše pak předávají k projednání paní ředitelce. Žáci těmito způsoby přispívají k vytváření klidného, otevřeného a bezpečného klimatu ve třídě, ale i ve škole. Naše škola pečuje i o nadané žáky, spolupracujeme s CEDU a žáci tak mohou využívat různých školení a kurzů, v nichž rozvíjí své nadání. Žáci prvních ročníků, kvinty a primy absolvují adaptační kurz, jenž zajišťuje agentura Invenio. Pokračujeme s konceptem hodin OSV, které se vyučuje ve všech ročnících gymnázia. V hodinách OSV je prostor k sebereflexi, spolupráci, řešení problémů a vytváření bezpečného klimatu třídy. Rodiče jsme informovali o portálech Linka bezpečí a Nepypusť duši. Na těchto portálech si mohou dohledat informace, které je budou zajímat, ale také zde mohou najít pomoc, pokud nechtějí kontaktovat školu. V naší škole velmi dobře funguje spolupráce s vedením školy (paní ředitelka je i součástí ŠPP) a spolupráce s třídními pedagogy.

2. Hodnocení situace v oblasti rizikového chování ve škole z hlediska rodičů žáků

Rodičovské schůzky se konají 3x ročně. Předchází jim setkání zástupců rodičů s paní ředitelkou, která rodiče informuje o událostech, jež se ve škole odehrály, o plánech a změnách, k nimž ve školním prostředí došlo. Zástupci rodičů tyto informace posléze předají ostatním rodičům na třídní schůzce. Na první rodičovské schůzce se rodičům představí školní psycholožka a předá jim bližší informace o náplni své práce. Na školní psycholožku se mohou obrátit i rodiče, pokud budou potřebovat pomoc. Samozřejmě, že s rodiči spolupracuje i ŠPP (informace o nadaných dětech, či dětech, které potřebují pomoci). Rodiče mohou předkládat různé podněty ke změnám chodu školy atd. Další důležité informace se rodiče dozví z webových stránek školy, facebooku či instagramu. Umožňujeme rodičům individuální konzultace a pomoc při řešení problémů se žáky, obracíme se na ně jako na partnery, kteří nám mohou pomoci. Rodiče vnímáme jako partnery, a proto je zveme na akce pořádané školou (předvánoční čas, zakončení školního roku, koncerty a besedy).

3. Hodnocení situace v oblasti rizikového chování ve škole z hlediska žáků

Žáci mají ve škole k dispozici ŠPP, školní psycholožku. Samozřejmě, že se v případě potřeby mohou obrátit na svého třídního učitele nebo kohokoliv, ke komu mají důvěru. Žáci mají možnost zapojit se do chodu školy formou účasti na studentské radě nebo zvolit formu dotazníkového šetření, které pravidelně probíhá na naší škole. K anonymní pomoci mohou žáci využít portál Nenech to být. Abychom předcházeli možným projevům rizikového chování, mají žáci ve škole relaxační zóny, minifotbálek, stůl na ping-pong. Vedení školy má tzv. otevřené dveře a žáci mohou s jakýmkoliv problémem jít za paní ředitelkou či jejími zástupkyněmi. Žáci hodnotí klima školy jako bezpečné a vstřícné.

4. Hodnocení PPŠ (MPP) minulého školního roku

V loňském roce jsme absolvovali různorodé plánované aktivity.

Využili jsme Organizaci ČČK a K centrum pro programy pro nižší gymnázium. S programy a přístupem lektorek jsme byli velmi spokojeni, a proto jsme se rozhodli, že budeme s K centrem spolupracovat i nadále. Realizovali jsme adaptační programy pro 1. ročníky, kvintu a primu, opět ve spolupráci s Inveniem. Opět jsme realizovali exkurzi do Osvětimi, ač je to emocionálně náročná záležitost, žáci hodnotí exkurzi pozitivním způsobem. Nižší gymnázium mělo program s názvem Etické dílny, i když jsme měli drobné výhrady k lektorovi, tak jsme se rozhodli, že na základě předcházející pozitivní zkušenosti opět realizujeme jejich programy pro nižší gymnázium. Žáci 2. a 3. ročníků měli besedu s názvem Někdo ti naslouchá, tématem bylo zneužívání. Žáci prvních a druhých ročníků absolvovali cyklus přednášek o návykových látkách. Jednalo se o besedy s těmi, jež si prošli závislostí a nyní pracují jako peer aktivisté nebo pomáhají v léčebnách. Tuto besedu hodnotili pozitivně (jako nejlepší, jakou kdy měli) takřka všichni žáci.

Absolvovali jsme různá školení o návykových látkách a poruchách duševního zdraví.

V průběhu roku jsme řešili vztahové problémy na nižším i vyšším gymnáziu. Řešili jsme hlavně problematiku kyberšikany a sebepoškozování. Při řešení jakýchkoliv problémů či podezření na rizikové chování spolupracujeme s vedením školy, které je velmi otevřené a vstřícné.

Charitativní akce:

Bílá pastelka

Den Ligy proti rakovině

B. CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZMAPOVÁNÍ SITUACE

1. Dlouhodobé cíle:

- vést žáky k odpovědnému chování a asertivitě
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu
- prevence, která povede ke zdravému sexuálnímu chování
- odpovědnost ve vztahu k návykovým látkám
- vytváření pozitivního klimatu ve třídě i mimo ni

2. Krátkodobé cíle PPŠ jsou zformulovány na období jednoho roku a diferencovány podle vymezení níže uvedených cílových skupin:

- sledování vztahů ve třídě – hlavně na nižším stupni gymnázia a v prvním ročníku
- vytváření pozitivního klimatu ve třídě i mimo ni
- prevence závislostí, zejména alkoholu a tabákových výrobků
- výchova k péči o zdraví
- výchova k prosociálnímu chování (hodiny OSV)
- zdravý životní styl

3. Vymezení cílových skupin

Žáci 2. a 3. stupně:

Rodiče žáků

Pedagogové

4. Rozdělení cílů podle cílových skupin

Žáci 2. a 3. stupně:

Žáci 2. stupně:

zaměříme se na:

- budování prosociálního chování a vzájemnou komunikaci mezi žáky (OSV)
- respektování autority, toleranci k odlišnostem, toleranci k menšinám
- budování zdravého sebevědomí a asertivity
- psychické zdraví
- kyberšikanu a online závislosti
- prevenci závislostí, zejména alkoholu a tabákových výrobků

Žáci 3. stupně:

zaměříme se na:

- psychické zdraví a zdravý životní styl
- problematiku spojenou s kouřením a jinými drogovými závislostmi (alkohol, marihuana, žvýkáci tabák)
- občanskou participaci
- problematiku závislostí a sexuálního chování

Rodiče:

zaměříme se na:

- budování otevřeného vztahu mezi vedením školy, pedagogy a rodiči
- informovanost rodičů o duševním zdraví a možných problémech žáků (portály, systém Edu)
- informovanost rodičů o kompetencích školy, policie, sociálních pracovníků
- osobní zapojení rodičů při práci s problémovým žákem, odbornou pomoc (i ze strany psychologů), spolupráci se ŠPP
- sdílení informací, které se týkají zdraví dětí

Pedagogičtí pracovníci:

zaměříme se na:

- zapojení pedagogů do řešení rizikového chování, spolupráce s ŠPP
- zapojení pedagogů do preventivních aktivit a jejich organizování
- informovanost o dokumentech k prevenci
- sdílení informací o třídě, hlavně o náznacích rizikového chování

C. STRATEGIE A METODY DOSAHOVÁNÍ CÍLŮ, FORMY REALIZACE PPŠ

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU A VEDENÍ ŠKOLY

1. Oblasti přímé práce pedagogů

Na všech úvodních hodinách budou žáci seznámeni se školním řádem a BOZ. Vzhledem k tomu, že ve škole jsou nyní nové rizikové oblasti (provizorní budova), upozorníme na ně (okna a schody). Před každou akcí pořádanou školou učitel seznámí žáky s pravidly bezpečného chování během cesty i v průběhu trvání aktivity. Konzultační hodiny nabízí všichni pedagogové, metodici, výchovní poradci a psycholožka. Pedagogové doučují žáky ohrožené

školním neprospěchem. Učitelé pracují s žáky individuálně.

Pokud učitel řeší rizikového chování žáka, vždy spolupracuje s vedením školy, poradenským pracovištěm, psychologkou a s rodiči, kteří jsou pro školu důležitým partnerem a pomocníkem. Členové ŠPP jsou žákům k dispozici na základě jejich potřeby a po vzájemné předchozí komunikaci. Školní psychologku mohou žáci kontaktovat telefonicky, emailem a na facebooku a dohodnout si individuální schůzku dle potřeby.

2. Plán vzdělávání ŠMP a dalších pedagogických pracovníků v oblasti prevence RCH

Plánujeme školení sboru v oblasti vedení třídnických hodin. Proběhne školení třídních učitelů, které realizuje organizace CEDU, cílem školení bude pomoci třídním učitelům s náplní hodin OSV. Absolvovali jsme workshopy, které se týkaly práce s žáky a vytváření prosociálního chování. Realizovali jsme v přípravném týdnu „supervizi“ vztahů v kolektivu (V. Hrbáček). Budeme proškoleni v oblasti duševního zdraví organizací Nevypusť duši. Cílem těchto webinářů bude pomoci pedagogům, neboť jen rovnatý pedagog může být schopen vést žáky k prosociálnímu chování. Nově zavádíme možnou „tandemovou výuku“ v hodinách OSV, pokud o ni pedagog požádá, bude s ním v hodinách OSV pracovat i školní psychologka.

3. Způsob spolupráce s ostatními pedagogy

V případě jakýchkoliv problémů vždy spolupracují členové pedagogického sboru, vedení školy a ŠPP. Problémy řešíme ihned. Pedagogové získávají informace o aktivitách ŠPP a metodiků na poradách a díky osobnímu kontaktu. Ve škole mohou získat metodické materiály z nástěnky výchovného poradenství a od metodika prevence, k dispozici jsou i tištěné materiály. Při vedení třídnických hodin a hodin OSV poskytujeme třídním pedagogům pomoc v podobě námětů k náplni hodin a vedení třídnických hodin. K dispozici mají pedagogové nejen materiály na webových stránkách, ale také osobní pomoc psychologa.

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

Způsoby seznámení rodičů s činností ŠMP, možnostmi spolupráce, seznámení s PPŠ, další aktivity podporující spolupráci školy s rodiči

Všechny informace o ŠPP, metodických prevence, výchovných poradcích, školní etopedce a psychologce zjistí rodiče na webových stránkách školy a také na první rodičovské schůzce. Žáci jsou na začátku školního roku informováni o ŠPP, výchovných poradcích a psychologce (informace jim sdělí třídní učitel). Psychologka se žákům osobně představí na první hodině OSV a řekne jim, za jakých okolností a jakým způsobem ji mohou kontaktovat. Na webových stránkách školy je umístěn PPŠ, se kterým se mohou rodiče i žáci seznámit. Na stránkách školy jsou také uvedeny konzultační hodiny psychologky. Všichni pedagogové nabízíme rodičům individuální schůzky, pokud je to potřeba. K dispozici je rodičům vždy i vedení školy, které je i vůči rodičům a jejich potřebám velmi vstřícné.

III. PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

1. Způsob seznámení žáků s činností ŠMP, možnostmi pomoci a PPŠ

Žáci se osobně seznámí se ŠMP, výchovnými poradci a vědí, na koho se mohou v případě potřeby obrátit. Žáci mohou využít osobních konzultací se členy ŠPP. Na nástěnce metodika prevence jsou informace, jež se týkají problematiky rizikového chování. Jsou tam umístěny odkazy na organizace, jež poskytují pomoc v různých oblastech života (rizikové chování, poruchy příjmu potravy, duševní zdraví). O konkrétních aktivitách metodika žáky informuje i třídní pedagog v hodinách OSV.

2. Specifická všeobecná prevence pro žáky ve výuce, která je součástí učebních osnov

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení	Učitel
PRIMA		
OV	společenské chování a společenské normy, občanské kompetence (výklad)	Mgr. P. Políková
OV	vrstevnické vztahy (prožitková metoda)	Mgr. P. Políková
SEKUNDA		
OV	prevence drogových závislostí (film)	Mgr. P. Políková
OV	finanční gramotnost	Mgr. P. Políková
TERCIE		
OV	hraní role manipulátora a manipulované osoby (prožitková metoda)	Mgr. P. Políková
OV	vrstevnické vztahy, empatie (zážitkové metody)	Mgr. P. Políková
OV	prevence sexuálního rizikového chování	Mgr. P. Políková
Bi	jedovaté rostliny(výklad)	Mgr. I. Pelikánová
OV	zdravý životní styl	Mgr. P. Políková
KVARTA		
OV	sexualita, plánované rodičovství promiskuita	J. Sommerschuh
OV	další drogové závislosti	J. Sommerschuh
OV	vrstevnické vztahy, šikana	J. Sommerschuh
CH	metabolismus lipidů a sacharidů	N. Dolenská
KVINTA a 1. ROČNÍK		
ZSV	emoce, jejich zvládnutí	Mgr. P. Políková, PaedDr. Bc. L. Nergl, Mgr. A. Skokanová
ZSV	problémy osobnosti, individualita	Mgr. P. Políková, PaedDr. Bc. L. Nergl, Mgr. A. Skokanová
ZSV	druhy komunikace (zážitková metoda)	Mgr. P. Políková, PaedDr. Bc. L. Nergl, Mgr. A. Skokanová
Ch	anorganické chemické látky	Mgr. I. Pelikánová, Mgr. M. Fialová, N. Dolenská
D	Terezín - holocaust, xenofobie, rasismus	Mgr. I. Tůmová, Mgr. P. Bašus, J. Sommeschuh
SEXTA a 2.		

ROČNÍK		
ZSV	rasismus, intolerance	Mgr. A. Skokanová, Mgr. P. Polívková
ZSV	socializace a etnocentrismus	Mgr. A. Skokanová, Mgr. P. Polívková
ZSV	politický extremismus	Mgr. A. Skokanová, Mgr. P. Polívková
Z, ZSV	Evropa a její integrace + projevy rasismu	Mgr. A. Skokanová, Mgr. P. Polívková
SEPTIMA a 3. ROČNÍK		
ZSV	etnické menšiny a jejich práva	PaedDr. Bc. L. Nergl, Mgr. J. Kruliš
ČJ	prokletí básníci - alkoholismus, nepřizpůsobivost	Mgr. E. Hrbková, Mgr. P. Bašus, Mgr. A. Němčanská
OKTÁVA a 4. ROČNÍK		
ZSV	morálka	PaedDr. Bc. L. Nergl, Mgr. J. Kruliš, Mgr. A. Skokanová
ZSV	ideologie	PaedDr. Bc. L. Nergl, Mgr. J. Kruliš, Mgr. A. Skokanová
PS	charakterové vlastnosti, odolnost proti závislostem	PaedDr. Bc. L. nergl

Zásady bezpečnosti a chování jsou studentům sdělovány před prvními hodinami.

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení	Realizátor	Zodpovídá

Prima		
Etické dílny 09.10. 2024 Jak být dobrým přítelem	Etické dílny	Mgr. J. Poloha
Vztahy v kolektivu a prevence šikany 5. 11. 2024	K centrum	Mgr. A. Skokanová

Adaptační pobyt 13.-.15. 11.	Invenio	Mgr. A. Skokanová
Sekunda		
Zdravý životní styl – netholismus, kyberšikana 5.11.2024	K centrum	Mgr. A. Skokanová
Etické dílny 9. 10.2024 Zdravé sebevědomí	Etické dílny	Mgr. Jana Poloha
Tercie		
Závislost a závislostní jednání 6.11. 2024	K centrum	Mgr. A. Skokanová
Jsem originál, ale jsem v pohodě 25. 9.2024	Etické dílny	Mgr. J. Poloha
Kvarta		
Předsudky a kritické myšlení 25. 9.2024	Etické dílny	Mgr. Jana Poloha
Zdravý životní styl – sebehodnota, duševní hygiena, PPP, sebepoškozování 6. 11. 2024	K centrum	Mgr. A. Skokanová
1. ročníky + kvinta		
Jak zdolávat těžkosti? (3. – 5.12 2024.)	Úcta k životu	Mgr. Andrea Skokanová
Nevypusť duši 22. 11. (1.A + 1.B), 25.11. (5.K)	Nevypusť duši	Mgr. A. Skokanová
Adaptační kurz 18. 11. - 20.11. 2024 třída 1. A, 27.11.-.29.11.2024 třída 1.B, 2.12.-.4.12.02024 třída 5.K	Invenio	Mgr. Andrea Skokanová
2. ročníky + sexta		
Nevypusť duši 25. 11. (2. A), 26. 11. (2.B+ 6.S)	Nevypusť duši	Mgr. A. Skokanová
3. ročníky - septima		
J.A.K. z minusu na plus 26. 11. – 29. 11.2024	Úcta k životu	Mgr. Andrea Skokanová

PPŠ se nejčastěji naplňuje v hodinách OSV, OV, ZSV, Psy, Ch. Do těchto předmětů byla integrována témata z problematiky zdraví, zdravého životního stylu a člověk a svět práce. V hodinách českého jazyka se žáci seznamují s literárními vzory, mohou se tak ztotožnit s autoritou, osobností nebo si osvojit pozitivní morální hodnoty a na literárních vzorech si uvědomit negativní rysy lidské osobnosti. V hodinách chemie a biologie žáci probírají škodlivé látky, jedy a jejich účinky na lidský organismus. V hodinách psychologie se žáci učí zásadám zdravého životního stylu.

Jednorázové aktivity pro žáky

Název aktivity, akce	Realizátor	Zodpovídá
filmy a besedy budou zařazovány podle potřeby a konkrétní nabídky	Desatero pro primární prevenci – v primě až kvartě hodinách OSV	A. Skokanová
Bezpráví v dějinách	Dějepisci – pro 3. ročníky a septimu	K. Vomáčková

3. Specifická selektivní (případně indikovaná) prevence pro žáky ve výuce, reagující na individuální situaci ve třídě

V současné době neřešíme žádné kauzy.

4. Ostatní akce v oblasti prevence RCH

Spolupracujeme s PPP Litoměřice, hospicem, nemocnicí, zapojili jsme se do preventivních akcí Světluška, Bílá pastelka, Den Ligy proti rakovině.

IV. SPOLUPRÁCE S OKOLÍM ŠKOLY

Spolupracujeme s PPP Litoměřice, hospicem, nemocnicí (exkurze), policií a zapojili jsme se do charitativních akcí Světluška, Bílá pastelka, Den Ligy proti rakovině. Podílíme se na akci Uklidíme Česko

Organizace	Jméno odborníka	Kontakt	
PPP	Mgr. K. Kozicová	Tel.: 416 733 015 E-mail: litomerice@pppuk.cz	
Linka bezpečí		116 111	
poradenská linka pro pedagogy		841220220, 777711439	

V. RÁMCOVÝ ČASOVÝ HARMONOGRAM REALIZACE PROGRAMU

Termíny zbývajících akcí budou upřesněny

VI. POSTUP ŠKOLY PŘI VÝSKYTU A ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK

Vycházíme ze školního řádu a z metodického doporučení MŠMT

VIII. EVIDENCE A ZPŮSOB VYHODNOCENÍ PPŠ (MPP)

Informace o výskytu rizikového chování si vedeme průběžně a jsou evidovány v tištěné a elektronické podobě. Elektronickým a tištěným způsobem jsou evidovány i záznamy o školení pedagogů a jsou umístěny na webu školy.

Pedagogové budou o plnění PPŠ informováni metodikem na pravidelných čtvrtletních poradách.

Využíváme i systém elektronického výkaznictví SEPA

Dalším informačním zdrojem jsou internetové stránky školy a nástěnka metodika prevence.

IV. PŘÍLOHY

Webové stránky nabízející informace k prevenci a nabízející primární prevenci

www.pppuk.cz – souhrn základních dokumentů k prevenci

<http://www.minimalizacesikany.cz/> Minimalizace šikany

<http://www.spolecnekbezpeci.cz/> Společně k bezpečí

<http://www.odyssea.cz/> OSV

<https://linkaztracenedite.cz/> Linka pro rodinu a školu

<https://bezpecne-online.ncbi.cz/> Bezpečně online

<http://www.bezpecnyinternet.cz/> Bezpečný internet (i pro rodiče)

<http://www.anabell.cz/> Poruchy příjmu potravy

www.Socioklima.eu (placené stránky) p. Zd. Kubálek 777 102 470

www.jci-cz.cz (školení pro pedagogy)

www.bis.cz (extremismus)

www.mvcr.cz (extremismus)

www.infoportal.cz (stránky MŠ)

www.adiktologie.cz (materiál ke drogám)

www.odrogach.cz

www.drogy-info.cz

minimalizacesikany@aisis.cz 737 984 824 (p. J. Udatná, P. Vinš)

www.prevence-pabian.blog.cz (placená přednáška)

Součástí webových stránek je i Krizový plán školy